

EUROPEJSKI SEMESTR – ZESTAWIENIE INFORMACJI TEMATYCZNYCH

OGRANICZANIE AGRESYWNEGO PLANOWANIA PODATKOWEGO

1. WPROWADZENIE

Agresywne planowanie podatkowe polega na tym, że podatnicy zmniejszają swoje zobowiązania podatkowe poprzez działania, które mogą być legalne, ale sprzeczne z duchem prawa. Agresywne planowanie podatkowe obejmuje wykorzystywanie luk w systemie podatkowym i rozbieżności istniejących między systemami podatkowymi. Może ono również prowadzić do podwójnego nieopodatkowania lub podwójnego odliczenia.

Zwalczanie agresywnego planowania podatkowego ma zasadnicze znaczenie w celu zapewnienia dochodów podatkowych przeznaczanych na inwestycje publiczne, kształcenie, opiekę zdrowotną i opiekę społeczną oraz w celu zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążenia i zachowania dyscypliny podatkowej podatników, a wreszcie dla uniknięcia zakłóceń konkurencji między przedsiębiorstwami.

UE podjęła szereg kroków w celu zwalczania agresywnego planowania podatkowego, w tym przyjęła dyrektywę w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania (ATAD) oraz ATAD 2, przewidujące środki mające na celu rozwiązanie problemu rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych¹ w odniesieniu do państw trzecich.

Aby zwiększyć przejrzystość podatkową, Rada przyjęła wniosek Komisji dotyczący automatycznej wymiany informacji w dziedzinie interpretacji indywidualnych prawa podatkowego; ta automatyczna wymiana rozpoczęła się w drugiej połowie 2017 r. Rada przyjęła także wniosek Komisji w sprawie automatycznej wymiany informacji w odniesieniu do sprawozdań według krajów, dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych. Ta automatyczna wymiana rozpocznie się w 2018 r. W czerwcu 2017 r. Komisja przyjęła wniosek w sprawie przepisów dotyczących obowiązkowego ujawniania przez pośredników rozwiązań z zakresu agresywnego planowania podatkowego. Niedawno za pośrednictwem kodeksu

¹ Rozwiązania dotyczące rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych polegają na wykorzystywaniu różnic w opodatkowaniu podmiotu lub instrumentu na mocy prawa co najmniej dwóch jurysdykcji w celu uzyskania podwójnego nieopodatkowania.

postępowania² uchylono lub zmieniono szereg systemów korzystnego opodatkowania dochodów z patentów³. Wykaz pozaunijnych jurysdykcji niechętnych współpracy podatkowej powinien być gotowy w grudniu 2017 r. Wreszcie wspólna skonsolidowana podstawa opodatkowania osób prawnych⁴, ponownie przedstawiona w 2016 r. przez Komisję, mogłaby zapewnić kompleksowe rozwiązanie problemu przenoszenia zysków, jednak pozostaje wciąż na etapie negocjacji.

Pomimo tych osiągnięć rządy w dalszym ciągu tracą znaczne kwoty dochodów z powodu transgranicznego agresywnego planowania podatkowego. Ponadto transgraniczny charakter unikania opodatkowania oraz integracja gospodarek państw członkowskich wymagają skoordynowanego podejścia do stosowania istniejących przepisów.

² Kodeks postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej opracowano w 1997 r. w celu wykrywania szkodliwych instrumentów podatkowych, które w niewłaściwy sposób wpływają na lokalizację działalności gospodarczej w Unii. Kodeks nie jest instrumentem prawnie wiążącym, lecz ma wyraźną siłę polityczną. Przyjmując ten kodeks, państwa członkowskie zobowiązały się do niewprowadzania żadnych nowych szkodliwych instrumentów podatkowych oraz do zmiany wszelkich przepisów lub praktyk uznanych za szkodliwe w świetle zasad kodeksu.

³ Korzystne opodatkowanie dochodów z patentów to specjalny system podatkowy dla dochodów związanych z własnością intelektualną.

⁴ Wspólna skonsolidowana podstawa opodatkowania osób prawnych (CCCTB) to jednolity zbiór zasad obliczania dochodów przedsiębiorstw podlegających opodatkowaniu w UE.

2. WYZWANIA ZWIĄZANE Z POLITYKĄ PODATKOWĄ STOJĄCE PRZED PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI

2.1. Skutki gospodarcze agresywnego planowania podatkowego

2.1.1. Uszczuplenie dochodów podatkowych

Unikanie opodatkowania powoduje koszty wynoszące miliardy euro rocznie. W UE oszacowano, że uszczuplenie dochodów podatkowych wynikające z przenoszenia zysków w ramach UE wynosi ok. 50–70 mld EUR⁵. Wartość ta (tzn. jej dolny przedział) odpowiada 17% dochodów z podatku od przedsiębiorstw (w 2013 r.) i 0,4% PKB. Rządy krajów, w których podstawa opodatkowania ulega erozji, są zmuszone zwiększyć dochody z innych podatków, aby uniknąć spadku dochodów podatkowych przeznaczanych na reformy stymulujące wzrost oraz na redystrybucję.

Praktyki agresywnego planowania podatkowego na jednym terytorium wywołują skutki dla innych terytoriów. Zyski przeniesione do jednego państwa członkowskiego lub za jego pośrednictwem oznaczają utratę podstawy opodatkowania dla innego państwa członkowskiego. W Unii jako całości dochodzi wówczas do wyraźnego uszczuplenia dochodów podatkowych, nawet jeżeli w niektórych państwach członkowskich dochody podatkowe mogą wzrosnąć dzięki podwyższeniu podstawy opodatkowania w wyniku przenoszenia zysków.

2.1.2. Brak równych warunków działania

Agresywne planowanie podatkowe zakłóca także równe warunki działania między przedsiębiorstwami, którym udaje się unikać płacenia należnego im udziału w podatkach, a innymi przedsiębiorstwami, niemającymi dostępu do takich samych

⁵ Zob. Dover R., B. Ferrett B., D. Gravino, E. Jones i S. Merler (2015).

możliwości transgranicznego planowania podatkowego (**głównie przedsiębiorstwami mniejszymi lub krajowymi**). Z badań wynika, że korporacje wielonarodowe w krajach o wysokich stawkach podatkowych płacą o około 30% niższe podatki niż porównywalne przedsiębiorstwa krajowe⁶.

Niedawno przeprowadzone badanie pokazuje, że przedsiębiorstwa stosujące agresywne planowanie podatkowe odnoszą korzyści z potencjalnie znacznego obniżenia efektywnego opodatkowania ze szkodą dla społeczeństwa⁷. Przedsiębiorstwa wielonarodowe stosujące planowanie podatkowe korzystają z konkurencyjnej przewagi kosztowej, która może pozwolić im zwiększyć udział w rynku i podnieść bariery wejścia na rynek ze szkodą dla innych przedsiębiorstw. Istnieją dowody potwierdzające związek pomiędzy planowaniem podatkowym a wyższymi marżami i większą koncentracją przemysłu⁸. Może to prowadzić do nieefektywnie wysokich cen konsumpcyjnych.

2.1.3. Brak sprawiedliwości i wpływ na morale podatników

Agresywne planowanie podatkowe stosowane przez duże korporacje wielonarodowe wywiera także negatywny wpływ na ogólne morale podatników. Osoby, które wywiązują się ze swoich zobowiązań i płacą podatki, uważają agresywne planowanie podatkowe za naruszenie umowy społecznej. Świadomość nieuczciwych praktyk może zachęcić innych podatników do zaprzestania wypełniania zobowiązań podatkowych. Niedawne skandale wywołały niezadowolenie społeczne związane z kwestią unikania opodatkowania. Ponadto uszczuplenie dochodów spowodowane agresywnym planowaniem podatkowym może mieć wpływ na wydatki socjalne, związane m.in. z dostępem do edukacji o wysokiej

jakości, ochrony zdrowia lub usług opieki społecznej, a także na redystrybucję. To z kolei pogłębia nierówności i może powodować większe niezadowolenie społeczne.

2.2. Główne kanały agresywnego planowania podatkowego

Agresywne planowanie podatkowe odbywa się trzema głównymi kanałami: (i) **przenoszenie długu**, w ramach którego dług wewnętrzny wykorzystuje się do sztucznego przerzucania zysków z jurysdykcji o wysokich stawkach podatkowych do jurysdykcji o niskich stawkach podatkowych; (ii) **strategiczna lokalizacja praw własności intelektualnej oraz wartości niematerialnych i prawnych**, w ramach której wysoce mobilne wartości niematerialne i prawne są sztucznie przenoszone do jurysdykcji o niskich stawkach podatkowych; oraz (iii) **(niewłaściwe) stosowanie ustalania cen transferowych**, w ramach którego podstawy opodatkowania w jurysdykcjach o niskich stawkach podatkowych są sztucznie zawyżane kosztem podstawy opodatkowania w jurysdykcji o wysokich stawkach podatkowych⁹. Oprócz tych głównych struktur przedsiębiorstwa wielonarodowe mogą korzystać z postanowień dwustronnych umów podatkowych w celu minimalizowania podatków i kosztów repatriacji dywidend (nabywania korzyści umownych).

2.3. Główne wskaźniki agresywnego planowania podatkowego

2.3.1. Prawne wskaźniki agresywnego planowania podatkowego

Wskaźniki agresywnego planowania podatkowego mogą być oparte na niektórych przepisach podatkowych lub ich braku:

⁶ Zob. Egger, P., W. Eggert i H. Winner (2010).

⁷ Zob. Center for European Economic Research, ZEW (2016).

⁸ Zob. OECD (2015), s. 181.

⁹ Aby lepiej zrozumieć, w jaki sposób przedsiębiorstwa wielonarodowe kształtują swoje systemy unikania opodatkowania, zob. Ramboll Management Consulting i Corit Advisory (2015).

Brak przepisów zapobiegających nadużyciom

Ta grupa wskaźników dotyczy braku przepisów mających na celu przeciwdziałanie unikaniu opodatkowania. **Przykłady przepisów zapobiegających nadużyciom to: zasady ograniczonej możliwości odliczenia odsetek i niedostatecznej kapitalizacji oraz zasady dotyczące kontrolowanych spółek zagranicznych.** Zasady ograniczonej możliwości odliczenia odsetek i niedostatecznej kapitalizacji mają na celu zniechęcanie do stosowania sztucznych rozwiązań dotyczących długu, służących minimalizowaniu podatków, a celem zasad dotyczących kontrolowanych spółek zagranicznych jest zniechęcanie do przenoszenia zysków do kraju o niskich stawkach podatkowych lub państwa niepobierającego podatków. Warto zauważyć, że w dyrektywie w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania, przyjętej przez Radę w lipcu 2016 r. i mającej wejść w życie w 2019 r., przewidziano – jakkolwiek z pewnymi wyjątkami – zasady ograniczonej możliwości odliczenia odsetek oraz zasady dotyczące kontrolowanych spółek zagranicznych dla wszystkich państw UE.

Bierne wskaźniki

Ta grupa wskaźników dotyczy przepisów podatkowych, które same w sobie nie promują ani nie wspierają żadnych form agresywnego planowania podatkowego, lecz są niezbędne do ich funkcjonowania. **Istotnym przykładem są podatki u źródła.** Brak podatków u źródła ma zwykle na celu zapobieganie podwójnemu opodatkowaniu. W pewnych okolicznościach brak ten może jednak również ułatwiać agresywne planowanie podatkowe. Potrącanie podatków u źródła dochodu zapobiega przenoszeniu zysków bez podatku do jurysdykcji państw trzecich i tym samym zniechęca do agresywnego planowania podatkowego lub je utrudnia, nawet jeśli może prowadzić do podwójnego opodatkowania lub uciążliwych wymogów mających na celu jego uniknięcie.

Aktywne wskaźniki

Niektóre systemy podatkowe mogą same w sobie zachęcać do agresywnego planowania podatkowego lub je ułatwiać. Przepisy podatkowe należy oceniać w poszczególnych przypadkach, aby wyciągnąć wnioski na temat ich związku z praktykami agresywnego planowania podatkowego. Taka ocena wymaga szczegółowej analizy rzeczywistego kształtu i stosowania przepisu podatkowego, z uwzględnieniem zakresu, w jakim przepisy podatkowe są chronione, np. poprzez przepisy zapobiegające nadużyciom.

2.3.2. Wskaźniki gospodarcze agresywnego planowania podatkowego

Jest wiele wskaźników gospodarczych, które można stosować do wykrywania dowodów praktyk agresywnego planowania podatkowego. Przykładowo kraje wykorzystywane w agresywnym planowaniu podatkowym zwykle mają (nienaturalnie) wysokie przepływy finansowe. Ważne jest zatem sprawdzenie, czy istnieje ewentualny rozdział pomiędzy finansową a rzeczywistą działalnością gospodarczą. Istotne są takie wskaźniki, jak łączne bezpośrednio inwestycje zagraniczne¹⁰ (BIZ), BIZ spółek celowych oraz przepływy określonych dochodów finansowych, takich jak dywidendy, odsetki lub opłaty licencyjne, wyrażone jako udział w PKB.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne odzwierciedlają inwestycje transgraniczne pomiędzy

¹⁰ Bezpośrednie inwestycje zagraniczne to kategoria inwestycji międzynarodowych, w których podmiot mający siedzibę w jednym kraju (inwestor bezpośredni) nabywa trwały udział w spółce mającej siedzibę w innym kraju (spółka bezpośredniego inwestowania), np. za pośrednictwem spółki celowej, czyli podmiotu prawnego utworzonego w celu realizacji konkretnych, ściśle lub czasowo określonych celów. Przedsiębiorstwo bezpośredniego inwestowania to przedsiębiorstwo, w którym inwestor bezpośredni posiada co najmniej 10% akcji zwykłych lub praw głosu (lub ich równowartość w przypadku przedsiębiorstwa nieposiadającego osobowości prawnej).

przedsiębiorstwami powiązanymi.

Chociaż bezpośrednie inwestycje zagraniczne same w sobie nie są wskaźnikiem unikania opodatkowania, część tych inwestycji może być motywowana tego rodzaju praktykami. Przepływy opłat licencyjnych odzwierciedlają lokalizację własności intelektualnej oraz wartości niematerialnych i prawnych. Inne istotne wskaźniki obejmują dochody z podatku od przedsiębiorstw wyrażone jako udział w PKB, anomalie dwustronnych cen importowych¹¹ oraz wskaźniki nabywania korzyści umownych.

Udział dochodów z podatku od przedsiębiorstw w PKB pokazuje, że niektóre kraje są w stanie osiągać wyjątkowo wysokie dochody z tego podatku.

Anomalie dwustronnych cen importowych umożliwiają wykrycie, czy towar jest wyceniany za wysoko lub za nisko. Niektóre kraje dokonują przywozu tych samych towarów pośrednich po różnych cenach, niektórych po niższych cenach, zwłaszcza od przedsiębiorstw w krajach o niskich stawkach podatkowych, a innych po wyższych cenach, zwłaszcza od przedsiębiorstw w krajach o wysokich stawkach podatkowych. Może to wskazywać na nieprawidłowe ustalanie cen transferowych i może być oznaką erozji podstawy opodatkowania w niektórych krajach o wysokich stawkach podatkowych.

Wskaźniki nabywania korzyści umownych odzwierciedlają fakt, że stosowanie łączenia umów może pozwolić na zminimalizowanie kosztu repatriacji dywidend. Zamiast inwestować bezpośrednio w państwie przyjmującym, przedsiębiorstwa wielonarodowe dokonują inwestycji za pośrednictwem państwa trzeciego, aby skorzystać z postanowień umów niewystępujących pomiędzy państwem

przyjmującym a krajem pochodzenia inwestycji.

Chociaż nie ma niepodważalnego związku przyczynowego pomiędzy żadnym ze wskaźników jako takim a agresywnym planowaniem podatkowym, wskaźniki te mogą być wykorzystywane jako część „materiału dowodowego” ujawniającego istnienie formy agresywnego planowania podatkowego.

3. POLITYCZNE NARZĘDZIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SYSTEMU PODATKOWEGO

Państwa członkowskie mogą przeciwdziałać nadużyciom podatkowym przez wzmacnianie ram prawnych i reformowanie systemów krajowych mogących prowadzić do agresywnego planowania podatkowego, a także przez rozwijanie współpracy i zwiększanie przejrzystości. Istotne jest również budowanie kultury przestrzegania przepisów prawa podatkowego. W niniejszej sekcji skupiono się na tym pierwszym aspekcie, czyli na wzmacnianiu ram prawnych i reformowaniu systemów krajowych: przez wdrażanie rygorystycznych przepisów przeciwdziałających unikaniu opodatkowania, poprzez zmianę przepisów mogących pośrednio zachęcać do agresywnego planowania podatkowego oraz przez poświęcenie uwagi systemom krajowym, które ułatwiają stosowanie agresywnego planowania podatkowego.

3.1. Wdrażanie rygorystycznych przepisów przeciwdziałających unikaniu opodatkowania

Tak jak opisano powyżej, jasno określonym celem przepisów zapobiegających nadużyciom jest przeciwdziałanie agresywnemu planowaniu podatkowemu. Konieczne jest szybkie wdrożenie przepisów zapobiegających nadużyciom. Chociaż na mocy dyrektywy w sprawie przeciwdziałania unikaniu opodatkowania w 2019 r. zostanie wprowadzonych pięć

¹¹ Oznacza to anomalie w średniej cenie produktów podlegających dwustronnym przepływom handlowym (między dwoma krajami).

przepisów zapobiegających nadużyciom¹², UE jak dotąd nie jest chroniona przed praktykami agresywnego planowania podatkowego ze względu na brak takich uregulowań w dotychczasowych przepisach państw członkowskich.

3.2. Zmiana przepisów, które mogą być nadużywane i prowadzić do agresywnego planowania podatkowego

Skutecznym narzędziem zwalczania agresywnego planowania podatkowego mogłoby być prawidłowe stosowanie podatku u źródła w stosunku do państw trzecich. Podatki u źródła są stosowane przez każde państwo członkowskie, odnośnie do każdego rodzaju przepływów finansowych (odsetki, dywidendy i opłaty licencyjne).

3.3. Zajęcie się systemami krajowymi ułatwiającymi agresywne planowanie podatkowe

Europejski semestr umożliwia zajęcie się krajowymi praktykami podatkowymi które sprzyjają transgranicznemu agresywnemu planowaniu podatkowemu, lecz które trudno jest zwalczać za pomocą istniejących narzędzi (takich jak dyrektywy lub kodeksy postępowania).

4. BADANIE KRZYŻOWE AKTUALNEJ SYTUACJI

4.1. Wdrażanie rygorystycznych przepisów przeciwdziałających unikaniu opodatkowania

W poniższej tabeli przedstawiono, w których państwach członkowskich **nie ma** dwóch rodzajów **przepisów zapobiegających nadużyciom**: zasad ograniczonej możliwości odliczenia odsetek i niedostatecznej kapitalizacji. Na mocy ATAD wprowadzono przepisy zapobiegające nadużyciom, w tym zasady dotyczące kontrolowanych spółek zagranicznych i zasady ograniczonej możliwości odliczenia odsetek. Jednak w przypadku zasady ograniczonej możliwości odliczenia odsetek państwa członkowskie, przy równie skutecznych przepisach krajowych, mogą opóźnić wdrożenie przepisów dotyczących tej zasady, określonych w ATAD, do 2024 r.

¹² Niektóre przepisy dyrektywy będą miały zastosowanie w innym terminie.

Tabela 1: Przegląd niektórych przepisów przeciwdziałających unikaniu opodatkowania niewystępujących w prawie państw członkowskich, 2017

	BE	BG	CY	EE	HR	LU	MT	NL	RO	SI	AT	CZ	IE	LV	LT	PL	SK	DE	EL	FI	HU	PT	FR	IT	SE	UK	DK	ES
Zasady ograniczonej możliwości odliczenia odsetek i niedostatecznej kapitalizacji	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Zasady dotyczące kontrolowanych spółek zagranicznych	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Źródło: Ramboll Management Consulting i Corit Advisory (2015).

4.2. Zmiana przepisów, które mogą być nadużywane i prowadzić do agresywnego planowania podatkowego

Niektóre państwa członkowskie nie stosują w stosunku do państw trzecich podatków u źródła, które mogłyby chronić systemy podatkowe tych państw członkowskich przed

praktykami agresywnego planowania podatkowego wykorzystującymi przepływy odsetek, dywidend lub opłat licencyjnych. Inne państwa członkowskie natomiast już stosują te podatki.

Tabela 2: Stosowanie podatków u źródła w państwach członkowskich UE w stosunku do jurysdykcji państw trzecich, 2017

	HU	MT	CY	EE	LU	NL	IE	SK	UK	AT	DE	FI	SE	BE	BG	CZ	DK	EL	ES	FR	HR	IT	LT	LV	PL	PT	RO	SI
Opłaty licencyjne	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Odsetki	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dywidendy	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Źródło: ZEW (2016), aktualizowane w oparciu o krajowe reformy.

Uwagi:

1) W powyższej tabeli skoncentrowano się na krajowych stawkach podatku u źródła, tj. stawkach określonych w krajowym prawie dotyczącym podatku od przedsiębiorstw. Nie uwzględniono w niej więc stawek podatku u źródła określonych w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania.

2) Krzyżyk oznacza, że państwo członkowskie nie stosuje podatku u źródła (przekraczającego 0%).

4.3. Zajęcie się systemami krajowymi ułatwiającymi agresywne planowanie podatkowe

Niektóre państwa członkowskie podjęły środki w celu dostosowania swoich systemów korzystnego opodatkowania dochodów z patentów zgodnie z działaniem 5 projektu dotyczącego erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków¹³, zatwierdzonego w kodeksie postępowania w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej.

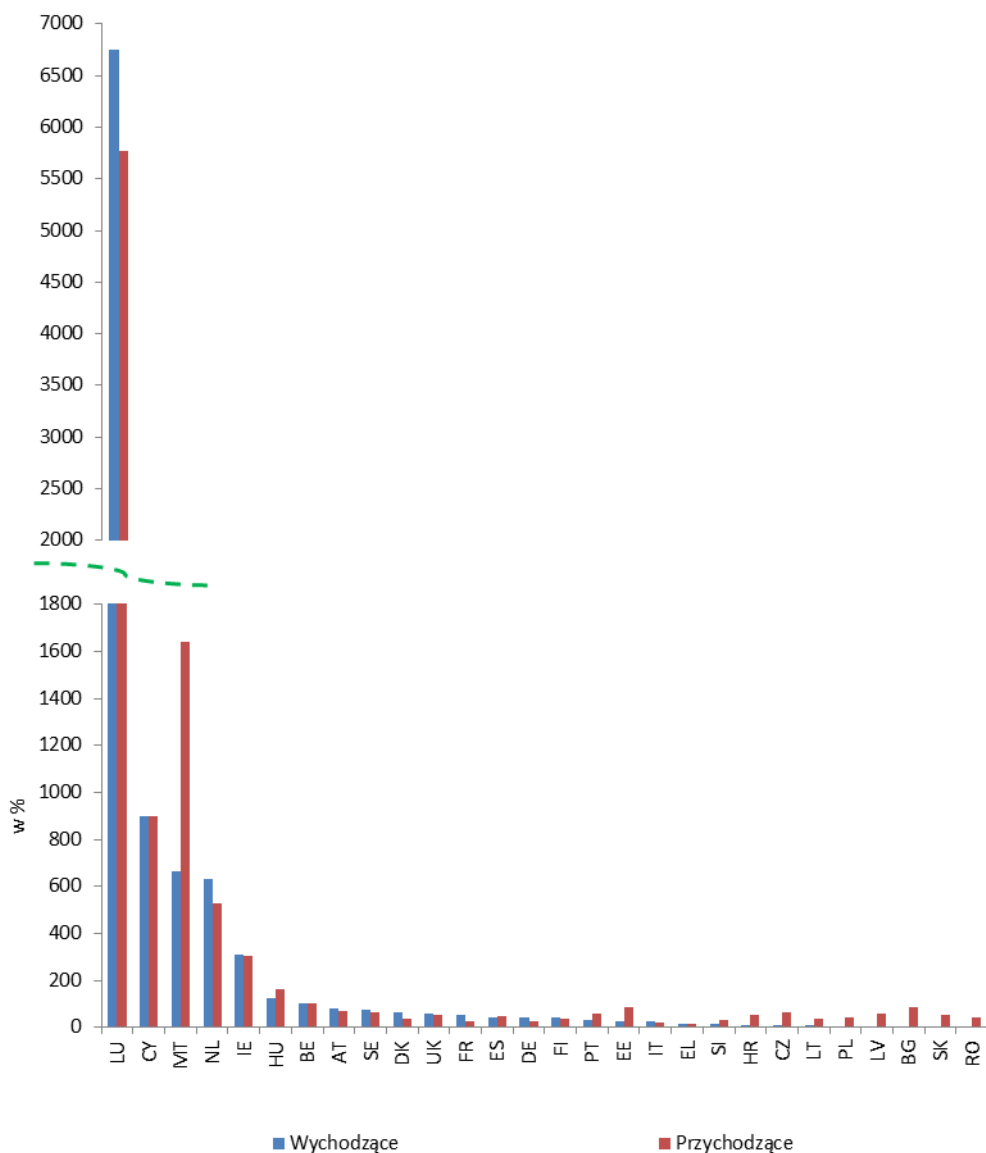
Nadal konieczny jest przegląd niektórych systemów krajowych, aby zapobiec wykorzystywaniu agresywnego planowania podatkowego przez przedsiębiorstwa wielonarodowe. We wspomnianym wcześniej badaniu Ramboll 2015 zidentyfikowano wiele takich przepisów i określono ich częstość występowania w państwach członkowskich. Przepisy podatkowe należy jednak oceniać w poszczególnych przypadkach, zanim wyciągnię się jakiegokolwiek wnioski na temat ich związku z praktykami agresywnego planowania podatkowego.

4.4. Przegląd najnowszych wskaźników gospodarczych agresywnego planowania podatkowego

Poniżej znajdują się najnowsze dane dotyczące niektórych spośród najważniejszych wskaźników gospodarczych.

¹³ W projekcie dotyczącym erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków, prowadzonym przez G-20/OECD, przewidziano szereg działań mających na celu zwalczanie strategii planowania podatkowego wykorzystujących luki i rozbieżności między przepisami podatkowymi do sztucznego przenoszenia zysków do miejsc o niskich stawkach podatkowych lub niepobierających podatków, gdzie działalność gospodarcza jest niewielka lub nie występuje.

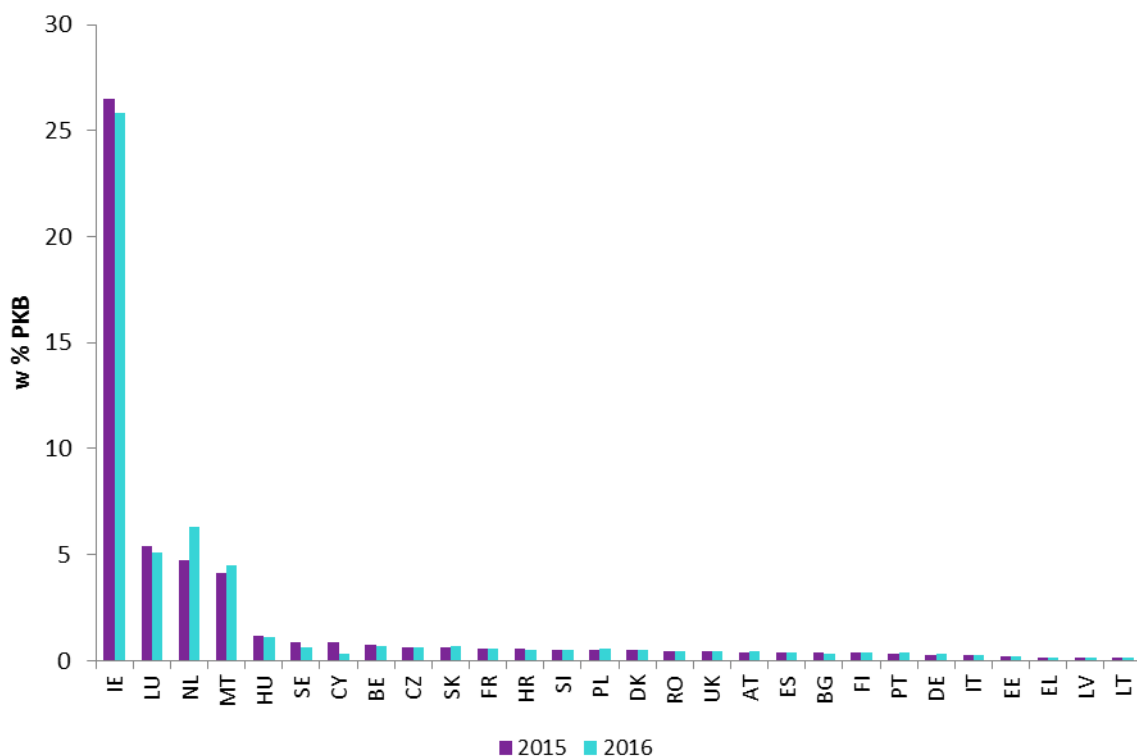
Wykres 1: Udział wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w PKB, 2015

Źródło: Komisja Europejska (planowana publikacja), Eurostat

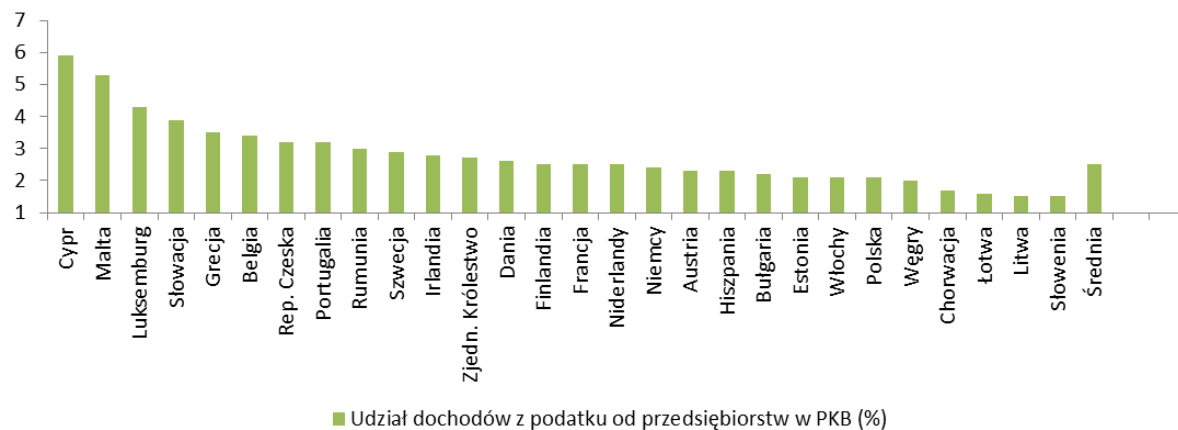
Uwagi: 1) Przychodzące bezpośrednie inwestycje zagraniczne bądź inwestycje bezpośrednie w kraju sporządzającym sprawozdanie (IBKS) oznaczają inwestycje cudzoziemców w działalność gospodarczą zlokalizowaną w kraju sporządzającym sprawozdanie. Wychodzące bezpośrednie inwestycje zagraniczne oznaczają inwestycje podmiotów będących rezydentami w powiązaną działalność za granicą. 2) Wartość BIZ oznacza wartość inwestycji na koniec okresu.

Wykres 2: Udział w PKB opłat uiszczonych (obciążeń) za korzystanie z własności intelektualnej

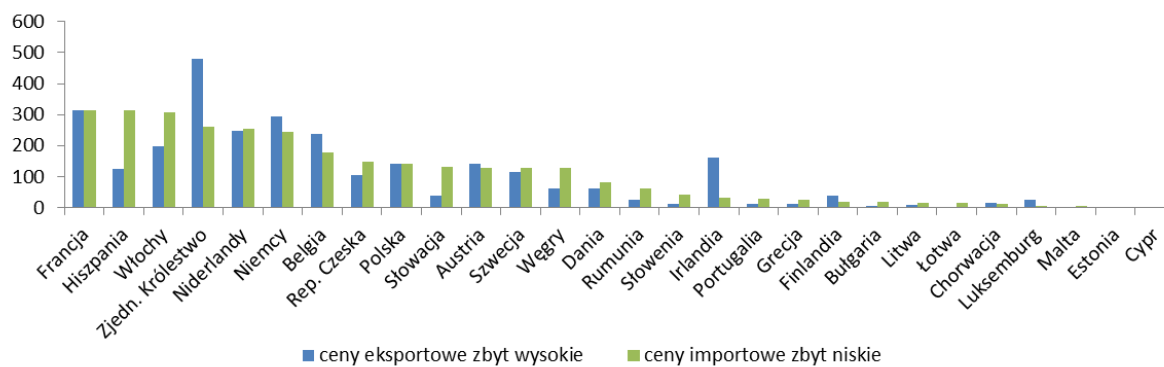
Źródło: Komisja Europejska (planowana publikacja), Eurostat

Wykres 3: Udział podatku od przedsiębiorstw w PKB, 2015

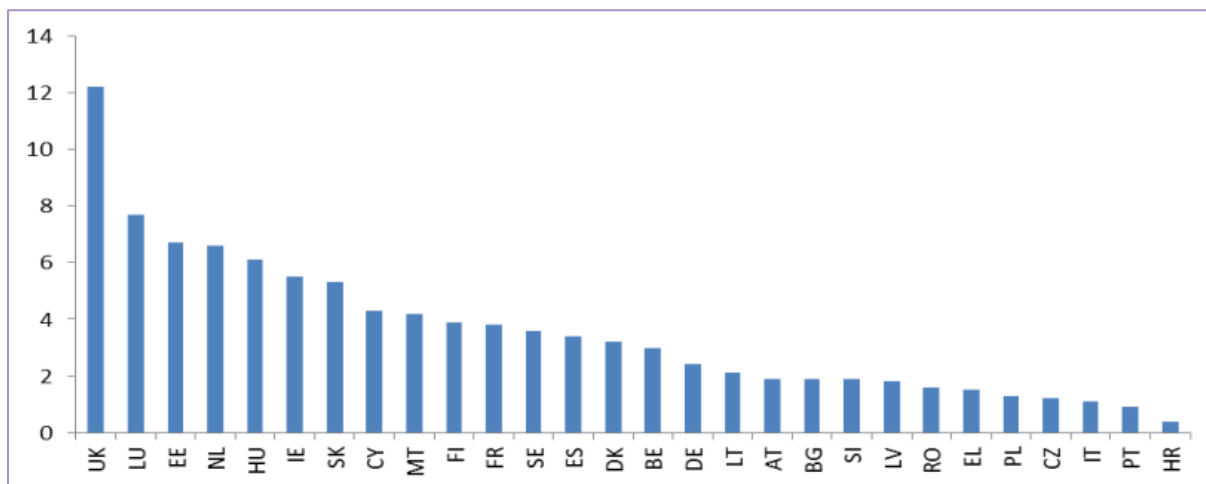
Źródło: Komisja Europejska (2017)

Wykres 4: Anomalie dwustronnych cen, 2015

Źródło: IHS (planowana publikacja)

Wykres 5: Atrakcyjność nabywania korzyści umownych: wskaźnik centralizacji

Źródło: van't Riet i Lejour (2017), IHS (planowana publikacja)

Uwagi: Wskaźnik centralizacji oznacza ważony na podstawie PKB odsetek optymalnych podatkowo dróg repatriacji obejmujących dany kraj.

5. PRZYDATNE MATERIAŁY:

- Dover R., B. Ferrett B., D. Gravino, E. Jones i S. Merler (2015), „Bringing transparency, coordination and convergence to corporate tax policies in the European Union”, badanie dla Biura Analiz Parlamentu Europejskiego, 2015.
- Egger, P., W. Eggert i H. Winner (2010), „Saving Taxes through Foreign Plant Ownership”, *Journal of International Economics*, 81: 99-108.
- Komisja Europejska (planowana publikacja), „Tax policies in the European Union: 2017 Survey”.
- Komisja Europejska (2017), „Trendy w opodatkowaniu w Unii Europejskiej: wydanie z 2017 r.” [„Taxation Trends in the European Union: 2017 Edition”], Luksemburg.
- IHS (planowana publikacja), Aggressive tax planning indicators.
- OECD (2015), „Measuring and Monitoring BEPS, Action 11- 2015 Final Report”, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paryż.
- Ramboll Management Consulting and Corit Advisory (2015), „Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators”, Taxation Paper nr 61.
- van't Riet i Lejour (2017), „Optimal Tax Routing: Network Analysis of FDI diversion”, CPB Discussion Paper 349.
- ZEW, Centre For European Economic Research (2016), „The Impact of Tax Planning on Forward-Looking Effective Tax Rates”, Taxation Papers nr 64.
- Anti-tax avoidance package (pakiet środków przeciwdziałających unikaniu opodatkowania)
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/company_tax/anti_tax_avoidance/index_en.htm
- Common Consolidated Corporate Tax Base (wspólna skonsolidowana podstawa opodatkowania osób prawnych, CCCTB)
https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/corporate-tax-reform-package_en_en

Data: 20.11.2017